

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΝΩΤΕΡΗΣ ΚΑΙ ΑΝΩΤΑΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ**

**ΓΡΑΠΤΗ ΕΞΕΤΑΣΗ
ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟΥΣ ΠΕΡΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΓΙΑ ΔΙΟΡΙΣΜΟ ΣΤΗ ΔΗΜΟΣΙΑ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΝΟΜΟΥΣ ΤΟΥ 1998-2006 ΓΙΑ ΤΙΣ ΘΕΣΕΙΣ ΕΙΣΔΟΧΗΣ ΣΤΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑ
ΤΩΝ ΟΠΟΙΩΝ Η ΑΡΧΙΚΗ ΚΛΙΜΑΚΑ ΔΕΝ ΥΠΕΡΒΑΙΝΕΙ ΤΗΝ ΚΛΙΜΑΚΑ Α8 ΤΟΥ
ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΟΥ ΜΙΣΘΟΛΟΓΙΟΥ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΙΣ ΟΠΟΙΕΣ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ ΩΣ ΒΑΣΙΚΟ ΠΡΟΣΟΝ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΟ ΔΙΠΛΩΜΑ Ή ΙΣΟΤΙΜΟ ΠΡΟΣΟΝ**

Μάθημα: ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Ημερομηνία: Σάββατο, 20 Οκτωβρίου 2007

Διάρκεια εξέτασης: 2 ώρες

ΟΔΗΓΙΕΣ

ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΤΩΝ ΓΡΑΠΤΩΝ ΔΟΚΙΜΙΩΝ

I. ΓΕΝΙΚΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ

1. Δε σημειώνουμε τίποτε στο γραπτό.
2. Γράφουμε στο εξώφυλλο με μπλε πένα.
3. Ο κλασματικός αριθμός είτε στις επιμέρους ερωτήσεις είτε στη συνολική βαθμολογία παραμένει.
4. Αν η απάντηση σε μια ερώτηση παίρνει (0), σημειώνεται στο εξώφυλλο.
5. Αν μια ερώτηση δεν έχει απαντηθεί σημειώνουμε στο εξώφυλλο παύλα (-).
6. Στο εξώφυλλο βάζουμε τον κωδικό μας αριθμό και τη μονογραφή μας.
7. Αν συμβεί οτιδήποτε κατά τη διόρθωση, επικοινωνούμε με τους υπεύθυνους των εξετάσεων.
8. Η σημείωση των βαθμών στο εξώφυλλο γίνεται ως εξής:

II: ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑΣ ΣΤΑ ΣΗΜΕΙΑ

ΜΕΡΟΣ Α΄: ΕΚΘΕΣΗ

1. Περιεχόμενο	(μονάδες 12)
2. Δομή	(μονάδες 12)
3. Έκφραση	(μονάδες 12)
4. Ορθογραφία	(μονάδες 4)

ΜΕΡΟΣ Β΄: ΚΕΙΜΕΝΟ ΓΙΑ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ

5. Β1	(μονάδες 10)
6. Β2	(μονάδες 10)
7. Β3	(μονάδες 10)

ΜΕΡΟΣ Γ': ΓΛΩΣΣΑ

8. Γ1	(μονάδες 6)
9. Γ2	(μονάδες 6)
10. Γ3	(μονάδες 6)
11. Γ4	(μονάδες 6)
12. Γ5	(μονάδες 6)

ΜΕΡΟΣ Α': ΕΚΘΕΣΗ**(Μονάδες 40)**

Σημείο βαθμολογίας 1: Περιεχόμενο - μονάδες 12
Σημείο βαθμολογίας 2: Δομή - μονάδες 12
Σημείο βαθμολογίας 3: Έκφραση - μονάδες 12
Σημείο βαθμολογίας 4: Ορθογραφία - μονάδες 4

- Κατά την αξιολόγηση του Περιεχομένου γίνονται δεκτές οποιεσδήποτε απόψεις, δεδομένου ότι είναι αρκούντως αιτιολογημένες και σωστά διατυπωμένες.
- Αναμένεται ότι οι υποψήφιοι θα αναπτύξουν τεκμηριωμένα τα δύο ζητούμενα του θέματος (αίτια και τρόποι αντιμετώπισης).
- Η πειστική/σωστή τεκμηρίωση/επιχειρηματολογία **τέσσερα (4)** σημείων των δύο ζητουμένων του θέματος κρίνεται ικανοποιητική.
- Η απαιτούμενη έκταση είναι 400-450 λέξεις. Μόνο σοβαρή απόκλιση λαμβάνεται αρνητικά υπόψη.

ΜΕΡΟΣ Α': ΕΚΘΕΣΗ**(Μονάδες 40)**

Να αναπτύξετε το πιο κάτω θέμα (400 - 450 λέξεις):

Κατά γενική ομολογία, ο θεσμός της οικογένειας στις μέρες μας περνάει κρίση. Να επιβεβαιώσετε την πιο πάνω θέση εκθέτοντας τα κυριότερα αίτια που την προκαλούν και να προτείνετε τρόπους για την αντιμετώπισή της.

Να τεκμηριώσετε τις απόψεις σας με συγκεκριμένη επιχειρηματολογία.

Πρόλογος

- Εξασφαλίζει τροφή, συμβάλλει στην ψυχική καλλιέργεια και ψυχολογική ισορροπία...ή
- Διευκολύνει την κοινωνικοποίηση του ατόμου ή
- Υπόβαθρο πολιτικής Αγωγής/Ζωντανό κύτταρο της κοινωνίας ή

Επιβεβαίωση/διαπίστωση της κρίσης

- Διαζύγια, οικογενειακές τραγωδίες, κλονισμός του οικογενειακού θεσμού κλπ.

Αίτια

- Η οικονομική ανεξαρτησία των συζύγων
- Η αλλαγή νοοτροπίας
- Η τεχνολογική πρόοδος και οι επιδράσεις που δέχεται ο πολίτης
- Απομάκρυνση από τα ήθη και την παράδοση
- Η απομάκρυνση των παιδιών από τα σπίτια τους και η κακώς εννοούμενη χειραφέτηση
- Η αδυναμία των γονέων να ελέγξουν τα παιδιά τους εκπληρώνοντας το ρόλο τους
- Η έλλειψη σεβασμού/κρίση αξιών
- Η απειθαρχία και η ανευθυνότητα των παιδιών
- Οι σύγχρονες συνθήκες ζωής (ευδαιμονισμός, μεγάλες απαιτήσεις κλπ.)
- Η τηλεόραση, το διαδίκτυο και η προβολή ξενόφερτων προτύπων
- Ο τρόπος διαβίωσης των νέων / τάση για συμβίωση και αποφυγή του έγγαμου βίου
- Χάσμα γενεών...

Τρόποι αντιμετώπισης

- Περισσότερη βοήθεια στις προβληματικές οικογένειες από τις κοινωνικές υπηρεσίες του Κράτους και την εκκλησία
- Αποδοχή της ισοτιμίας των δύο φύλων
- Παιδεία, μόρφωση σε όλα τα μέλη της οικογένειας
- Δημιουργία Σχολών Γονέων
- Σωστότερη ανατροφή των νέων με σεβασμό στο συνάνθρωπο
- Προβολή της αξίας της οικογένειας μέσα από την οικογένεια και τα Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας
- Διάλογος/αμοιβαίες υποχωρήσεις
- Οι γονείς να είναι ηθικά πρότυπα....

Επίλογος

- Ευχή για τον επαναπροσδιορισμό του ρόλου της οικογένειας ή
- Συνειδητοποίηση της αξίας της οικογένειας ή
- Επιλογικό/καταληκτικό σχόλιο ...ή

ΜΕΡΟΣ Β΄: ΚΕΙΜΕΝΟ ΓΙΑ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ (Μονάδες 30)

Να διαβάσετε με προσοχή το πιο κάτω κείμενο και να απαντήσετε και στις τρεις ερωτήσεις που ακολουθούν:

Κάθε ανθρώπινη ύπαρξη έχει την αυταξία της· είναι τέκνον Θεού ή, για όσους δεν πιστεύουν, είναι μια αυτούσια μονάδα του ανθρώπινου γένους. Αυτή είναι, ίσως, και η μόνη ισότητα. Από 'κει και πέρα αρχίζουν οι **διαφοροποιήσεις**· πρώτα οι σωματικές και έπειτα οι ψυχικές και πνευματικές. Κανένας άνθρωπος, σωματικά, δεν είναι ίδιος με τον άλλο· έχει διαφορετική σωματική ταυτότητα. Έχει διαφορετικά δακτυλικά αποτυπώματα, διαφορετικό ύψος, διαφορετικό χρώμα κλπ. Ψυχικά και πνευματικά έχει ο καθένας την ιδιομορφία του · ο ένας είναι ευφυής, ο άλλος λιγότερο ευφυής, ο ένας παρορμητικός και ευέξαπτος, ο άλλος ψύχραιμος και **νηφάλιος**· ο ένας έχει αυξημένη φαντασία, ο άλλος δεν προχωρεί πιο πέρα απ' όσα βλέπει και ακούει. Επομένως, κανένας δεν μπορεί να είναι ίσος και όμοιος με τον άλλο ως προς τα σωματικά και ψυχικά του χαρακτηριστικά. [...]

Ο άνθρωπος έχει οργανώσει κοινωνίες. Αυτές οι κοινωνίες συνίστανται από μονάδες με τη δική τους ιδιοσυστασία. Επομένως, προβάλλει ως πρόβλημα η ομαλή συμβίωση αυτών των διαφορετικών μονάδων. Η πολιτεία θεσπίζει νόμους γραπτούς ή άγραφους, συστήνει θεσμούς, για να διασφαλίσει την ομαλή λειτουργία της. Αυτοί οι νόμοι και αυτοί οι θεσμοί οφείλουν να κατοχυρώνουν δύο πράγματα: το σεβασμό της προσωπικότητας του κάθε πολίτη και την ίση μεταχείριση του κάθε πολίτη. Επομένως, η ισότητα από φυσική έννοια μεταποιείται σε πολιτισμική αξία. Η ισονομία και η ισοτιμία είναι απόρροιες της ίσης μεταχείρισης. [...]

Η επικρατούσα σημασία της ισονομίας είναι αυτή: όλοι οι πολίτες είναι ίσοι απέναντι στο νόμο. Είναι μόνον αυτό; *Αρχή σοφίας ονομάτων επίσκεψις*. Ισονομία παράγεται από το νέμω το ίσον. Αυτό σημαίνει πως ο κάθε πολίτης δικαιούται το ίδιο μερίδιο από τις κοινωνικές προσφορές. Ποιες, όμως, είναι αυτές οι κοινωνικές προσφορές; Πρώτα πρώτα να νιώθει **ασφαλής** μέσα στο κοινωνικό σύνολο, γιατί η ζωή του καθενός είναι το μέγα καλό και πρώτο. Αυτό σημαίνει πως η οργανωμένη κοινωνία έχει χρέος να προστατεύει τον πολίτη από καθετί, φανερόν ή λανθάνον, το οποίο θέτει σε κίνδυνον την ύπαρξή του. Επομένως, οφείλει, πρωτίστως, να του παρέχει τους στοιχειώδεις πόρους διαβίωσης και την απαραίτητη υγειονομική περίθαλψη. Δεύτερο και εξίσου σημαντικό: να τον οπλίσει με τέτοια εφόδια, ώστε να μπορεί να απολαμβάνει όλα εκείνα τα αγαθά του πολιτισμού που δημιουργήθηκαν κυρίως στον τόπο του αλλά και σε ευρύτερους χώρους.

Για να γίνει αυτό η πολιτεία οφείλει να παρέχει σ' όλους τους πολίτες **ανάλογη** παιδεία. Προχωρώ ακόμη πιο πολύ. Οφείλει η πολιτεία να δημιουργήσει κλίμα ελευθερίας τέτοιο, ώστε ο πολίτης να νιώθει άνετα μέσα στο κοινωνικό σύνολο. Να είναι ενεργό μέλος αυτού του συνόλου, ενεργό μέλος και όχι περιθωριοποιημένο. Να συμμετέχει στα κοινά. Αυτή η συμμετοχή θα τον βοηθά να αυτοβεβαιώνεται, να νιώθει αυτοπεποίθηση και υπευθυνότητα. Η ισονομία αποτελεί προϋπόθεση για την ισοτιμία.

Ξεκίνησα με το αξίωμα πως ο κάθε άνθρωπος είναι μια ξεχωριστή οντότητα και έχει τη δική του αξία. Επομένως, η πολιτεία πρέπει να **σέβεται** τον κάθε άνθρωπο και να τον μεταχειρίζεται ισότιμα· να του προσφέρει όσα μπορεί να προσφέρει ακριβοδίκαια. Το τι έχει να προσφέρει εξαρτάται από το τι μπορεί να δεχτεί ο πολίτης. Αλλά το τι μπορεί να δεχτεί εξαρτάται από το τι η πολιτεία βοήθησε να αποκτήσει. Μπορεί ο άνθρωπος να κουβαλά από κληρονομιά ορισμένες τάσεις και δυνατότητες. Αν μείνουν αβοήθητες φυτοζωούν και μένουν ανενεργές. Η πολιτεία με τους θεσμούς της οφείλει όσα χαρίσματα έχει ο καθένας να τα βοηθήσει να έρθουν στην **επιφάνεια** και να αναπτυχθούν ανάλογα με τις δυνατότητές τους. Τότε μπορεί να ισχυριστούμε πως η πολιτεία μεταχειρίζεται ισότιμα τους πολίτες της. [...]

Κυρ. Πλησής, *Περί Ισονομίας και Ισοτιμίας*, Περ. «Κυπριακή Μαρτυρία», Τεύχος 20^ο, 2001 (διασκευή)

Ερωτήσεις:

1. Να γράψετε, με δικά σας λόγια, περίληψη του πιο πάνω κειμένου. (10 - 12 γραμμές)

Απάντηση

- Ο κάθε άνθρωπος είναι μια αυτούσια ξεχωριστή μονάδα με δικά του ιδιαίτερα σωματικά και πνευματικά χαρακτηριστικά.
- Για την ομαλή συμβίωση των πολιτών η πολιτεία θεσπίζει νόμους που στοχεύουν στο σεβασμό της προσωπικότητας και στην ίση μεταχείριση του πολίτη.
- Η ισονομία προϋποθέτει κοινωνικές προσφορές όπως: ασφάλεια, διαβίωση, υγειονομική περίθαλψη, παιδεία, κλίμα ελευθερίας στα κοινά, συμμετοχή στα κοινά και ενεργοποίηση του πολίτη.
- Η σχέση πολιτείας και πολίτη είναι σχέση αλληλοσυμπλήρωσης με σκοπό την ανάδειξη των χαρισμάτων του πολίτη.

(4 σημεία/παραγράφοι X 2,5 μονάδες = 10 μονάδες)

[Σημείο βαθμολογίας 5] (μονάδες 10)]

2. Ποια είναι η έννοια της ισονομίας και πώς αυτή πρέπει να υλοποιείται από την πολιτεία σύμφωνα με το συγγραφέα; (10 - 12 γραμμές)

- Η έννοια της ισονομίας σημαίνει νέμω το ίσον, δηλαδή όλοι οι πολίτες είναι ίσοι απέναντι στο νόμο. Ο κάθε πολίτης δικαιούται το ίδιο μερίδιο από τις κοινωνικές προσφορές.

(τρεις μονάδες για την έννοια)

- Αυτή υλοποιείται με τα πιο κάτω:
- Ασφάλεια και προστασία
- Στοιχειώδεις πόροι διαβίωσης
- Απαραίτητη υγειονομική περίθαλψη
- Ικανότητα να απολαμβάνει όλα τα αγαθά Παιδεία
- Κλίμα ελευθερίας
- Ο πολίτης να νιώθει ενεργός για συμμετοχή στα κοινά
- Σεβασμός της προσωπικότητας του πολίτη
- Παροχή ίσων ευκαιριών στον πολίτη για ανάδειξη των δυνατοτήτων του

(αν ο υποψήφιος καταγράψει 7 από τα πιο πάνω παίρνει 7 X 1 μονάδες = 7 μονάδες)

[Σημείο βαθμολογίας 6] (μονάδες 10)]

3. Με ποιους τρόπους νομίζετε ότι ο πολίτης σήμερα, με τις ενέργειές του, καταργεί την ισονομία και την ισοτιμία που του παρέχει η πολιτεία; Να τεκμηριώσετε την απάντησή σας με δύο συγκεκριμένα παραδείγματα. (10 - 12 γραμμές)

- Τρόποι με τους οποίους καταργεί την ισονομία:
 - Αποστασιοποίηση από τα κοινά
 - Ανενεργός πολίτης(αδιαφορία για τα κοινά)
 - Καταπάτηση των νόμων
 - Διαφθορά, ειδικά από δημόσιους λειτουργούς
 - Φοροδιαφυγή/ τέλη /δασμοί
 - Επιδίωξη προσωπικής εύνοιας σε βάρος άλλων (ευνοιοκρατία, ρουσφέτι)
 - Αποφυγή υποχρεώσεων προς το κράτος

(3 σημεία X 2 μονάδες = 6 μονάδες)

Παραδείγματα

- ο πολίτης χρησιμοποιεί κάποιο γνωστό του έτσι ώστε να κερδίσει μια θέση στο δημόσιο ή ακόμα για να απαλλαγεί από την πληρωμή ενός προστίμου
- ο πολίτης δηλώνει ελλιπή στοιχεία στη φορολογική δήλωση
- ο πολίτης αποφεύγει με δόλιο τρόπο τη στράτευση ή την υπηρεσία στην πολιτική άμυνα ...ή

(2 παραδείγματα X 2 μονάδες = 4 μονάδες)

[Σημείο βαθμολογίας 7] (μονάδες 10)]

ΜΕΡΟΣ Γ΄: ΓΛΩΣΣΑ

(Μονάδες 30)

Οι λέξεις των ερωτήσεων 1 και 2 είναι παρμένες από το ΚΕΙΜΕΝΟ ΓΙΑ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ.

1. Να δώσετε ένα αντίθετο για καθεμιά από τις πιο κάτω λέξεις:

- (α) διαφοροποιήσεις # εξομοιώσεις
- (β) νηφάλιος # συγχυσμένος, αναστατωμένος, ευέξαπτος, απίκορος, αφίθυμος, μεθυσμένος,
- (γ) ασφαλής # ανασφαλής, επισφαλής, ευάλωτος, επικίνδυνος, ασταθής αβέβαιος
- (δ) ανάλογη # δυσανάλογη, ακατάλληλη, ασύμμετρη
- (ε) σέβεται # περιφρονεί, αψηφεί, ασεβεί, καταστρατηγεί, καταπατεί
- (στ) επιφάνεια # εσωτερικό, πυρήνας, βάθος, βυθός

(1 μονάδα για κάθε σωστή απάντηση 1 X 6 = 6)

[Σημείο βαθμολογίας 8] (μονάδες 6)

2. Να γράψετε (α) ένα παράγωγο ουσιαστικό και (β) ένα παράγωγο επίθετο για το καθένα από τα πιο κάτω ρήματα:

	Παράγωγο Ουσιαστικό	Παράγωγο Επίθετο
(α) οργανώσει	οργάνωση, όργανο, οργανωτής οργανώτρια	οργανώσιμος, οργανωτικός
(β) σημαίνει	σήμανση, σημαντήρας, σημαντήρι σήμαντρο, σημασία, σημαντικότητα	σημαντικός, σημασιακός
(γ) προστατεύει	προστάτης, προστατευτικότητα προστάτρια, προστασία προστατευτισμός	προστατευτικός

(1 μονάδα για κάθε σωστή απάντηση 1 X 6 = 6)

[Σημείο βαθμολογίας 9] (μονάδες 6)

3. Να γράψετε τα μονολεκτικά παραθετικά των πιο κάτω λέξεων:

- (α) απλός - απλούστερος - απλούστατος
 (β) μεγάλος - μεγαλύτερος - μέγιστος
 (γ) επιεικώς - επιεικέστερα - επιεικέστατα

(1 μονάδα για κάθε σωστή απάντηση $1 \times 6 = 6$)

[Σημείο βαθμολογίας 10] (μονάδες 6)

4. Να επιλέξετε και να καταγράψετε στο τετράδιό σας τη σωστή σημασία καθεμιάς υπογραμμισμένης λέξης (για κάθε λέξη υπάρχει μόνο μία σωστή απάντηση από τις τέσσερις επιλογές).

- (α) παρωνύμιο: επώνυμο, παρώνυμο, παρατσούκλι, ομώνυμο
 (β) ενδελεχής: αδιάλειπτος, ένδοξος, ανυπόμονος, ευτυχής
 (γ) επήρεια: επιβουλή, επιρροή, πυρκαγιά, αγγαρεία
 (δ) έγκληση: κλήση, καταγγελία, παράκληση, επίκληση
 (ε) κατατρύχω: αναρριχώμαι, κατατρέχω, καταπονώ, τρέφομαι
 (στ) παλινωδώ: τραγουδώ, παλεύω, παρατηρώ, ανακαλώ

Απάντηση

- (α) παρατσούκλι
 (β) αδιάλειπτος
 (γ) επιρροή
 (δ) καταγγελία
 (ε) καταπονώ
 (στ) ανακαλώ

(1 μονάδα για κάθε σωστή απάντηση $1 \times 6 = 6$)

[Σημείο βαθμολογίας 11] (μονάδες 6)

5. Για κάθε παράδειγμα που ακολουθεί, η ίδια λέξη γράφεται τρεις φορές, τη μια σωστά και τις άλλες δύο λανθασμένα. Να αντιγράψετε στο τετράδιό σας τη λέξη που είναι γραμμένη σωστά:

(α) κώφωση	-	κώφοση	-	κόφοση
(β) επικεφαλής	-	επικεφαλείς	-	επεικεφαλής
(γ) αμισθί	-	αμισθεί	-	αμισθί
(δ) σκολίοση	-	σκολίωση	-	σκωλίωση
(ε) δισεκατομμύριο	-	δυσεκατομμύριο	-	δισεκατομύριο
(στ) συνείδυση	-	συνήδυση	-	συνείδυση

Απάντηση

- (α) κώφωση
 (β) επικεφαλής
 (γ) αμισθί
 (δ) σκολίωση
 (ε) δισεκατομμύριο
 (στ) συνείδυση

(1 μονάδα για κάθε σωστή απάντηση $1 \times 6 = 6$)

[Σημείο βαθμολογίας 12] (μονάδες 6)

- ΤΕΛΟΣ -